

FixLatvian pakotne*

Andrejs Vihrovs <andrey.vihrov@gmail.com>
Madars Virza <madars@gmail.com>

2010. gada 17. jūlijā

Saturs

1. Ievads	1	3. Realizācija	2
2. Lietošana	1	3.1. Sagatavošanās darbam . .	2
2.1. Pakotnes pieslēgšana . . .	1	3.2. Numerācija ar punktiem .	3
2.2. Numerācija ar punktiem .	1	3.3. Daļu un nodaļu virsraksti	4
2.3. Daļu un nodaļu virsraksti	2	3.4. Nosaukumu un citu tek-	
2.4. Nosaukumu tulkojumi . .	2	stu tulkojumi	5
2.5. Tipografiskās īpatnības . .	2		

1. Ievads

Lai gan latviešu valodas atbalsts L^AT_EX sistēmā tiek pastāvīgi uzlabots, dažādas lietas joprojām prasa manuālas izmaiņas. Šī pakotne ir dažu šāda veida uzlabojumu apkopojums; tā ir izveidota ar mērķi atvieglot latviešu L^AT_EX lietotāja darbu.

Pakotne ir jālieto kopā ar X_YL^AT_EX dzini. Parasti to palaiž ar `xelatex` komandu.

2. Lietošana

2.1. Pakotnes pieslēgšana

Pakotni pieslēdz ar `\usepackage{fixlatvian}` komandu. Tās ielādes laikā tiek pieslēgta arī Polyglossia pakotne, kā arī dokumenta valoda tiek uzstādīta uz `latvian`. FixLatvian pakotne būtu jāpieslēdz pēc Hyperref pakotnes, ja tāda tiek izmantota.

2.2. Numerācija ar punktiem

`\ref`   Pēc automātiski izveidotajiem numuriem (nodaļas, sekcijas, attēli, utt.) tiek
`\pageref` likti punkti (piem., «2.2. apakšnodaļa»). Tie parādās virsrakstu numerācijā, sa-
turā un citos sarakstos, kā arī lietojot ierastās `\ref` un `\pageref` komandas. Saturā punkts netiek likts, ja numurs beidzas ne ar ciparu vai burtu (piem., «(a) Kāda attēla apakšattēls»).

`\nref`   Dažreiz ir nepieciešams izmantot numuru bez tam sekojošā punkta, piem.,
`\npageref`

---

*Versija v0 (2010/07/04).

«apakšnodaļa 2.2». Šim gadījumam ir paredzētas `\nref` un `\npageref` komandas, kuru lietošanas sintakse ir līdzīga `\ref` un `\pageref` komandām:

```
\nref{*}{\langle iezīme\rangle}
\npageref{*}{\langle iezīme\rangle}
```

2.3. Daļu un nodaļu virsraksti

`\part` Standarta L^AT_EX dokumentu klašu daļu un nodaļu virsrakstos numurs tagad ir
`\chapter` pirms vārda, nevis pēc (piem., «1. nodaļa»). Izņēmums ir pielikumu virsraksts, kas saglabā veco kārtību («Pielikums A»). Daļas tiek numurētas ar arābu cipariem.

2.4. Nosaukumu tulkojumi

`\alph` `FixLatvian` pakotne satur vairāku nosaukumu un tekstu tulkojumus papildus
`\Alph` tam, ko jau piedāvā `Polyglossia` pakotne. Tulkojamo tekstu saraksts satur gan dažas L^AT_EX komandas, gan pakotņu `Algorithms`, `Appendix`, `Doc`, `Listings` komandas.
`\alph` `\alph` un `\Alph` komandas, kas pārvērš L^AT_EX skaitītāju vērtības burtos, tagad
`\Alph` izvada tikai latviešu alfabētā esošos, izņemot burtus ar diakritiskajām zīmēm.

2.5. Tipografiskās īpatnības

2.5.1. Atstarpes starp vārdiem

Pēc noklusējuma tiek uzstādīts vienāds atstarpju garums pēc visiem simboliem. Lai pēc punktuācijas zīmēm tiktu liktas lielākas atstarpes, kā pieņemts angļu valodā, pakotnei jāpadod parametrs `nonfrenchspacing`:

```
\usepackage[nonfrenchspacing]{fixlatvian}
```

3. Realizācija

3.1. Sagatavošanās darbam

Sākumā ielādē citas pakotnes, kas nepieciešamas darbam.

```
1 \RequirePackage{polyglossia}
2 \@ifundefined{latvian@loaded}{\setdefaultlanguage{latvian}}{}
3 \RequirePackage{xstring}
4 \RequirePackage{etoolbox}
```

Pieņem, ka pirmajām rindkopām ir atkāpes.

```
5 \RequirePackage{indentfirst}
```

Definē un apstrādā pakotnes parametrus.

```
6 \DeclareOption{frenchspacing}{\frenchspacing}
7 \DeclareOption{nonfrenchspacing}{\nonfrenchspacing}
8 \ExecuteOptions{frenchspacing}
9 \ProcessOptions\relax
```

`\FixL@warning` Definē brīdinājumu un paziņojumu izvada komandas.

```
\FixL@warning@noline 10 \newcommand{\FixL@warning}[1]{%
\FixL@info           11 \PackageWarning{fixlatvian}{#1}}
12 \newcommand{\FixL@warning@noline}[1]{%
```

```

13 \PackageWarningNoLine{fixlatvian}{#1}}
14 \newcommand{\FixL@info}[1]{\PackageInfo{fixlatvian}{#1}}

Pārbauda, ka Hyperref pakotne nav tikusi ielādēta pēc šīs.
15 \newif\ifFixL@hyperref@before
16 \@ifpackageloaded{hyperref}{\FixL@hyperref@beforetrue}{}
17 \AtBeginDocument{%
18 \ifpackageloaded{hyperref}{%
19 \ifFixL@hyperref@before%
20 \else%
21 \FixL@warning@noline{%
22 This package should be loaded after \space hyperref%
23 }%
24 \fi%
25 }{}}

```

`\FixL@alnum` Definē arī palīgkomandas.

```

26 \newcommand{\FixL@alnum}{%
27 ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ%
28 abcdefghijklmnopqrstuvwxyz%
29 0123456789%
30 }

```

3.2. Numerācija ar punktiem

`\@secntformat` Pievieno punktu sekciju u. c. numuriem virsrakstos. `\@secntformat` komandas oriģinālā definīcija atrodas `tex/latex/base/latex.ltx` datnē.

```

31 \CheckCommand*{\@secntformat}[1]{\csname the#1\endcsname\quad}
32 \renewcommand{\@secntformat}[1]{%
33 \csname the#1\endcsname.\hspace{.66667em}}

```

`\numberline` Pievieno punktu ierakstiem saturā un citos sarakstos. Ja ieraksta numurs beidzas ne ar ciparu vai latīņu alfabēta burtu, tad punktu neliek. `\numberline` sākuma definīcija atrodas tajā pašā datnē kā `\@secntformat`.

```

34 \let\FixL@save@numberline\numberline
35 \renewcommand{\numberline}[1]{%
36 \StrRight{#1}{1}[\FixL@temp@a]%
37 \FixL@save@numberline{#1%
38 \IfSubStr{\FixL@alnum}{\FixL@temp@a}{.}{}}%
39 }

```

`\nref` Saglabā vecas `\ref` un `\pageref` versijas `\nref` un `\npageref` komandās. `Hyperref` pakotne pārdefinē šīs komandas `\begin{document}` izpildes laikā, tāpēc `FixLatvian` pakotnes definīcijas jāievieš pēc tam.

```

40 \AtBeginDocument{%
41 \let\nref\ref%
42 \let\npageref\pageref%
43 }

```

`\ref` Izveido `\ref` un `\pageref` jaunās versijas — ar punktiem. Neļauj `LATEX` sākt jaunu teikumu pēc punkta, tādējādi saglabājot normālu attālumu starp vārdiem; neatļauj arī rindas beigas tieši pēc punkta.

Sākumā definē komandu, kas būs pamats visām lietotāja līmeņa komandām.

```
44 \newcommand{\FixL@ref@base}[4]{%
45   \begingroup%
46     \newcommand{\FixL@temp@b}{\csname n#1\endcsname#2{#4}.\@}%
47     \IfStrEq{#3}{hyper}{\hyperref[#4]{\FixL@temp@b}}{\FixL@temp@b}%
48   \endgroup%
49   \nobreak%
50 }
```

Pēc tam definē pašas komandas, izmantojot iepriekš izveidoto. Padara iespējamu šo komandu izmantošanu «kustīgajos parametros».¹

```
51 \AtBeginDocument{%
52   \ifpackageloaded{hyperref}{%
53     \newcommand{\FixL@ref}[1]{\FixL@ref@base{ref}{*}{hyper}{#1}}%
54     \newcommand{\FixL@ref@star}[1]{\FixL@ref@base{ref}{*}{*}{#1}}%
55     \renewcommand{\ref}{\@ifstar\FixL@ref@star\FixL@ref}%
56     \newcommand{\FixL@pageref}[1]{\FixL@ref@base{pageref}{*}{hyper}{#1}}%
57     \newcommand{\FixL@pageref@star}[1]{\FixL@ref@base{pageref}{*}{*}{#1}}%
58     \renewcommand{\pageref}{\@ifstar\FixL@pageref@star\FixL@pageref}%
59   }{%
60     \renewcommand{\ref}[1]{\FixL@ref@base{ref}{*}{*}{#1}}%
61     \renewcommand{\pageref}[1]{\FixL@ref@base{pageref}{*}{*}{#1}}%
62   }%
63   \robustify{\ref}%
64   \robustify{\pageref}%
65 }
```

3.3. Daļu un nodaļu virsraksti

`\FixL@patchfailed` Definē palīgkomandu paziņojumu izvadam.

```
66 \newcommand{\FixL@patchfailed}[1]{%
67   \FixL@info{Could not change the definition of the \protect#1 command}}
```

`\@makechapterhead` Izmaina nodaļu virsrakstu vārdu secību no «Nodaļa 1» uz «1. nodaļa» (bet atstāj «Pielikums A»). Ja «\@chapapp\space \thechapter» virkne nav atrodama `\@makechapterhead` komandā, pieņem, ka lietotājs izveidojis savu variantu, un neko nedara.

```
68 \ifundefined{@makechapterhead}{%
69   \patchcmd{\@makechapterhead}{%
70     \@chapapp\space \thechapter%
71   }{%
72     \IfStrEq{\@chapapp}{\appendixname}{%
73       \@chapapp\space\thechapter%
74     }{%
75       \thechapter.\nobreakspace\@chapapp%
76     }%
77   }{}%
78   \FixL@patchfailed{\chapter}%
79 }
```

`\@part` To pašu dara arī ar daļu virsrakstiem. `Hyperref` pakotne izveido savu `\part` definīciju, tāpēc šis gadījums arī jāņem vērā.

¹ `\DeclareRobustCommand` kaut kā nedarbojas ar `Hyperref` versijām...

```

80 \newcommand{\FixL@fix@part}[1]{%
81   \@ifundefined{#1}{}{%
82     \renewcommand{\thepart}{\arabic{part}}%
83     \expandafter\patchcmd\csname#1\endcsname{%
84       \partname\nobreakspace\thepart%
85     }{%
86       \thepart.\nobreakspace\partname%
87     }{}{%
88       \FixL@patchfailed{\part}%
89     }%
90   }}
91 \AtBeginDocument{%
92   \ifpackageloaded{hyperref}{%
93     \FixL@fix@part{H@old@part}%
94   }{%
95     \FixL@fix@part{@part}%
96   }}

```

3.4. Nosaukumu un citu tekstu tulkojumi

Pielāgo dažādus nosaukumus u. c., kas nav pārtulkoti latviešu valodā vai neatbilst prasībām.

```

\FixL@inpackage Sākumā izveido palīgkomandas nosaukumu maiņai.
\FixL@translate
97 \newcommand{\FixL@inpackage}[2]{%
98   \AtBeginDocument{\@ifpackageloaded{#1}{#2}{}{}}
99 \newcommand{\FixL@translate}[3]{%
100   \FixL@inpackage{#1}{%
101     \expandafter\renewcommand\csname#2\endcsname{#3}%
102   }}

\chaptername Tad pārdefinē dažas vispārīgas komandas.
\indexname
103 \gappto\captionslatvian{%
\partname
104 \renewcommand{\chaptername}{nodaļa}%
\alsoname
105 \renewcommand{\indexname}{Rādītājs}%
106 \renewcommand{\partname}{daļa}%
107 \renewcommand{\alsoname}{sk.~arī}%
108 }

```

3.4.1. Numerācija ar latviešu burtiem

```

\@alph Izmaina \@alph un \@Alph komandu definīcijas, lai tās saturētu tikai latviešu
\@Alph alfabēta burtus bez diakritiskajām zīmēm.
109 \renewcommand{\@alph}[1]{%
110   \ifcase #1\or a\or b\or c\or d\or e\or f\or g\or h\or i\or j\or k\or l%
111   \or m\or n\or o\or p\or r\or s\or t\or u\or v\or z\else\@ctrerr\fi}
112 \renewcommand{\@Alph}[1]{%
113   \ifcase #1\or A\or B\or C\or D\or E\or F\or G\or H\or I\or J\or K\or L%
114   \or M\or N\or O\or P\or R\or S\or T\or U\or V\or Z\else\@ctrerr\fi}

```

3.4.2. Pakotnes Algorithms atbalsts

```

\listalgorithmname Izmaina algoritmu saraksta nosaukumu.

```

115 \FixL@translate{algorithm}{listalgorithmname}{Algoritmu saraksts}

Izmaina algoritmu tekstu nosaukumu.

116 \FixL@inpackage{algorithm}{\floatname{algorithm}{Algoritms}}

3.4.3. Pakotnes Appendix atbalsts

\appendixtocname Izmaina pielikumu sadaļas virsrakstu saturā.

117 \FixL@translate{appendix}{appendixtocname}{Pielikumi}

3.4.4. Pakotnes Doc atbalsts

\GlossaryPrologue Veic dažas izmaiņas, kas nepieciešamas šī paša dokumenta izveidei.

\IndexPrologue 118 \newcommand{\FixL@doc@glossaryname}{Izmaiņu saraksts}

\generalname 119 \FixL@inpackage{doc}{\GlossaryPrologue{%

120 \section*{\FixL@doc@glossaryname}%

121 \markboth{\FixL@doc@glossaryname}{\FixL@doc@glossaryname}%

122 }}

123 \FixL@inpackage{doc}{\IndexPrologue{%

124 \section*{\indexname}%

125 \markboth{\indexname}{\indexname}%

126 Numuri kursīvā apzīmē lappusi, kurā aprakstīta attiecīgā komanda;

127 pasvītrotie numuri norāda uz komandas \ifcodeline@index definīcijas

128 pirmkoda rindu\else definīciju\fi; numuri parastajā rakstā apzīmē

129 \ifcodeline@index pirmkoda rindu\else lappusi\fi, kurā komanda tiek

130 izmantota.%

131 }}

132 \FixL@translate{doc}{generalname}{Vispārīgs ieraksts}

Ir pieejama arī latviskota MakeIndex stila datne Doc rādītāja izveidei.

3.4.5. Pakotnes Listings atbalsts

\lstlistlistingname Izmaina pirmkoda tekstu saraksta nosaukumu.

133 \FixL@translate{listings}{\lstlistlistingname}{Pirmkoda tekstu saraksts}

\lstlistingname Izmaina pirmkoda tekstu bloku nosaukumu.

134 \FixL@translate{listings}{\lstlistingname}{Pirmkoda teksts}

Izmaiņu saraksts

v1

Vispārīgs ieraksts: Sākuma versija . 1

Rādītājs

Numuri kursīvā apzīmē lappusi, kurā aprakstīta attiecīgā komanda; pasvītrotie numuri norāda uz komandas definīcijas pirmkoda rindu; numuri parastajā rakstā apzīmē pirmkoda rindu, kurā komanda tiek izmantota.

Simboli

\@Alph 109 6

\@alph	109	\FixL@warning	10
\@makechapterhead	68	\FixL@warning@noline	10, 21
\@part	80		
\@secCNTformat	31		
		G	
A		\generalname	118
\alsoname	103	\GlossaryPrologue	118
\appendixname	72		
\appendixtocname	117	I	
		\ifFixL@hyperref@before	15, 19
C		\indexname	103, 124, 125
\chaptername	103	\IndexPrologue	118
F		L	
\FixL@alnum	26, 38	\listalgorithmname	115
\FixL@doc@glossaryname	118, 120, 121	\lstlistingname	134
\FixL@fix@part	80, 93, 95	\lstlistlistingname	133
\FixL@info	10, 67		
\FixL@inpackage	97, 116, 119, 123	N	
\FixL@pageref	56, 58	\npageref	40
\FixL@pageref@star	57, 58	\nref	40
\FixL@patchfailed	66, 78, 88	\numberline	34
\FixL@ref	53, 55		
\FixL@ref@base	44, 53, 54, 56, 57, 60, 61	P	
\FixL@ref@star	54, 55	\pageref	42, 44
\FixL@save@numberline	34, 37	\partname	84, 86, 103
\FixL@translate	97, 115, 117, 132–134		
		R	
		\ref	41, 44